

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašiniuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti nevisiškai aiškus ir tikslus. Ombudsmanas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimus. Patikimiausią ir teisiškai tikslią informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų kalbų ir vertimo politikoje [Nuoroda].

Sprendimas bylose 562/2017/THH ir 1069/2017/THH dėl to, kaip Komisija nagrinėja daug prašymų leisti susipažinti su dokumentais, susijusiais su Komisijos narių kelionės išlaidomis

Sprendimas

Byla 562/2017/THH - Atidaryta 06/07/2017 - Sprendimas 16/11/2018 - Susijusios įstaigos Europos Komisija (Ginčą išsprendė institucija) | Europos Komisija (Tolesnis tyrimas nėra pateisinamas) |

Byla 1069/2017/THH - Atidaryta 16/11/2018 - Sprendimas 16/11/2018 - Susijusios įstaigos Europos Komisija (Ginčą išsprendė institucija) | Europos Komisija (Tolesnis tyrimas nėra pateisinamas) |

Byla kilo 2017 m. sausio mėn. Ispanijoje įsikūrusios nevyriausybines organizacijos „Access Info Europe“ pradėtoje kampanijoje, kurios tikslas – gauti galimybę visuomenei susipažinti su 2016 m. Europos Komisijos narių kelionės išlaidomis. Kampanijoje dalyvavo apie 120 piliečių, kurie Komisijai pateikė iš viso 188 prašymus. Komisija nusprendė išnagrinėti daugelį prašymų, gautų iš vieno šaltinio, ir tiesiogiai nagrinėti „Access Info Europe“, o tai reiškia, kad Komisija atskiriems pareiškėjams nesiųsdavo gavimo patvirtinimų ir nesiuntė atsakymų į asmenų prašymus. Atsižvelgdama į didelį dokumentų, su kuriais buvo prašoma leisti susipažinti, skaičių, Komisija pateikė NVO pasiūlymą susiaurinti prašymo taikymo sritį ir suteikė galimybę susipažinti su ribotu dokumentų skaičiumi.

Ombudsmanas nustatė, kad Komisija turėjo individualiai susisiekti su visais pareiškėjais, bent jau siekdama informuoti juos, kad visus prašymus ji nagrinėtų tik per Access Info Europe. Tačiau per patikrinimą patikrinusi, kiek administracinio darbo reikėjo kiekvienam iš 188 prašymų patenkinti, ji taip pat sutiko, kad Komisija veikė pagrįstai, kai manė, kad ištekliai, kurių reikia visiems 188 prašymams patenkinti, sudarytų pernelyg didelę administracinę našą. Todėl Komisija turėjo teisę susiaurinti prašymo suteikti galimybę visuomenei susipažinti su dokumentais apimtį.

Tačiau Ombudsmenas mano, kad visuomenė suinteresuota gauti informaciją apie Komisijos narių kelionės išlaidas. Kadangi Komisija įsipareigojo aktyviai suteikti tokią prieigą ir dabar tai daro reguliariai, ombudsmenas nustatė, kad nėra pagrindo toliau tirti šį klausimą. Todėl ji užbaigė tyrimą.

Ombudsmenas giria Komisiją už šią naują aktyvią leidybos politiką.

Skundo aplinkybės

1. 2017 m. sausio mėn. nevyriausybinė organizacija „Access Info Europe“ pradėjo kampaniją, kuria siekiama, kad visuomenė galėtų susipažinti su visų Komisijos narių 2016 m. kelionės išlaidomis. Ji sukūrė interneto svetainę [1], kurioje piliečiai galėjo naudotis saitais, kad galėtų prašyti vieno Komisijos nario dviejų mėnesių trukmės kelionės išlaidų. 120 piliečių pateikė 188 tokius prašymus. NVO šiuo atveju yra pirmoji skundo pateikėja. Antrasis skundo pateikėjas yra asmuo, vienas iš prašymą pateikusių piliečių, siekiantis gauti Komisijos nario J. Hahn kelionės išlaidas 2016 m. gegužės-birželio mėn. ir 2016 m. rugsėjo-spalio mėn.

2. 2017 m. kovo mėn. Komisija raštu kreipėsi į NVO, paaiškindama, kad jos kampanija paskatino teikti prašymus, ir siūlydama palaikyti ryšius su NVO kaip 120 piliečių tarpininkę, prašymus traktuodama kaip vieną šaltinį. NVO nesutiko, nes nemanė, kad veikė ieškovų vardu. Kadangi Komisija laikėsi tokio požiūrio, individualus skundo pateikėjas šiuo atveju negavo nei atsakymo, nei patvirtinimo, kad gavo pirminį prašymą. Tas pats pasakytina ir apie jo prašymą atlikti peržiūrą (vadinamąjį „pakartotinį prašymą“), dėl kurio jis nieko negavo iš Komisijos atsakymo.

3. Atsakydama į pačius prašymus leisti susipažinti su dokumentais, Komisija nurodė, kad atsakymui į juos visus parengti reikės 75,5 darbo dienos. Ji padarė išvadą, kad tai neproporcinga administracinė našta. Vadovaudamasi ES viešumo taisyklėmis, Komisija pasiūlė teisingą sprendimą [2]. Pateiktas teisingas sprendimas – NVO prašymą sutrumpinti iki bet kurio dviejų mėnesių laikotarpio 2015 ir 2016 m., išskyrus penkis Komisijos narius, kurių dviejų mėnesių kelionės išlaidos jau buvo paskelbtos 2016 m. gruodžio mėn.

4. NVO teigė, kad ji negalėjo pritarti jokiame siūlomame sprendime, nes tai nebuvo vienintelis prašymų šaltinis. Vis dėlto ji pabrėžė, kad bet kuriuo atveju pasiūlytas sprendimas buvo nepriimtinas. NVO skundėsi Komisijai dėl to, kaip Komisija nagrinėjo prašymus leisti susipažinti su dokumentais.

5. 2017 m. balandžio mėn. individualus skundo pateikėjas kreipėsi į Ombudsmeną, nes Komisija neatsakė į jo prašymą leisti visuomenei susipažinti su dokumentais. 2017 m. birželio mėn. NVO kreipėsi į Ombudsmeną, negavusi Komisijos atsakymo į jos skundą.

6. 2017 m. birželio mėn. Komisija informavo NVO, kad dėl labai didelio dokumentų, dėl kurių pateiktas prašymas leisti susipažinti, skaičiaus jai reikės daugiau laiko, kad galėtų atsakyti.

7. 2017 m. liepos mėn. Komisija pateikė atsakymą į prašymą atlikti peržiūrą, nusiųsdama jį tik NVO. Sprendime nustatyta, kad Komisija vienašališkai apribojo prašymo apimtį, nes nebuvo rastas sprendimas [3] Komisija suteikė galimybę susipažinti su 257 suvestinėmis išlaidų ataskaitomis, susijusiomis su kelionės išlaidomis 2016 m. sausio ir vasario mėn. laikotarpiu tuo metu pareigas ėjusiam pirmininkui, pirmininko pavaduotojams ir Komisijos nariams.

Tyrimas

8. Ombudsmenas pradėjo tyrimą, kaip Komisija nagrinėjo prašymus dėl galimybės visuomenei susipažinti su Komisijos narių kelionės išlaidomis. Tyrimo metu Ombudsmeno tyrimo grupė susitiko su Komisija ir patikrino Komisijos bylos medžiagą. Ombudsmeno sprendime atsižvelgiama į šalių argumentus ir nuomones, pateiktus tyrimo metu, taip pat į šalių pasikeitimą raštu vykstant prašymo leisti susipažinti visuomenei pateikimo procedūrai.

Komisijos prašymų leisti visuomenei susipažinti su dokumentais, susijusiais su Komisijos narių kelionės išlaidomis, nagrinėjimas

Ombudsmenui pateikti argumentai

9. Atskiras skundo pateikėjas teigė, kad Komisija jo skundo nenagrinėjo pagal taikytinas taisykles [4], nes Komisija jo prašymą atmetė ir iš tiesų neatsakė į jį.

10. NVO taip pat nerimauja dėl to, kaip Komisija tvarkė prašymus leisti susipažinti su dokumentais. Ji teigia, kad jie turėjo būti nagrinėjami kaip atskiri prašymai, o ne kaip vienas prašymas iš vieno šaltinio. Be to, NVO tvirtina, kad Komisija klaidingai nusprendė tiesiogiai su ja bendrauti, o ne su visais atskirais pareiškėjais, ypač po to, kai NVO pareiškė, kad ji neveiks kaip ieškovių tarpininkė.

11. Be to, NVO nemano, kad Komisija galėtų pateikti pasiūlymą dėl teisingo sprendimo, nes kiekvienas atskiras prašymas nebuvo susijęs su daugeliu dokumentų. Ji taip pat nesutinka su Komisijos nuomone, kad laikas, kurio reikia visiems prašymams susipažinti su dokumentais išnagrinėti, būtų 75,5 dienos.

12. Komisija teigia, kad buvo teisinga daugelį prašymų leisti susipažinti su dokumentais nagrinėti kaip vieną. NVO kampanija ir labai panaši prašymų formuluotė aiškiai rodo, kad prašymai buvo organizuotos kampanijos dalis. Komisija mano, kad tai buvo bandymas išvengti to, kad būtų pateiktas vienas prašymas leisti visuomenei susipažinti su daugeliu dokumentų, o tai Komisijai būtų per didelė našta.

13. Galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais taisyklių negalima apeiti suskaidžius

prašymą dėl daugelio dokumentų į kelis, mažesnius prašymus [5]. Kadangi būtent NVO pradėjo kampaniją dėl galimybės visuomenei susipažinti su šiais dokumentais, Komisija manė, kad ji yra pareiškėjų tarpininkė.

14. Komisija taip pat teigė, kad nagrinėdama prašymą leisti susipažinti su dokumentais visuomenei ji turi atsižvelgti į pareiškėjo interesus ir darbo krūvį, kurio reikia paraiškai nagrinėti. Šiuo atveju ji mano, kad siūlomu sprendimu šie interesai buvo tinkamai subalansuoti apribojant prašymą leisti susipažinti su dokumentais iki dviejų mėnesių laikotarpio. Kadangi NVO nesutiko su siūlomu sprendimu, Komisija teigia, kad ji teisingai taikė siūlomą sprendimą, kad galėtų patenkinti prašymą per teisėtą 15 darbo dienų terminą.

Ombudsmeno vertinimas

15. ES visuomenės dalyvavimo taisyklėse tinkamai atsižvelgiama į administracinę naštą, kuri institucijai gali tekti tuo atveju, jei tas pats pareiškėjas pateikia labai didelį prašymą arba pateikia labai daug prašymų. Šiuo atveju Komisija per trumpą laiką gavo 188 prašymus dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais. Atsižvelgiant į labai panašų šių prašymų pobūdį ir neginčytiną faktą, kad prašymus skatino, organizavo ir koordinavo NVO, Komisija pagrįstai galėjo juos nagrinėti kaip vieną didelį prašymą. Jei Komisijai nebūtų leista laikytis tokio požiūrio, taisyklės, kuriomis siekiama apsaugoti viešąjį interesą, susijusį su tinkamu viešojo administravimo institucijų veikimu, būtų lengvai apeinamos ir joms būtų pakenkta.

16. Nors ombudsmenas sutinka, kad Komisija veikė pagrįstai, kai nusprendė nagrinėti visus prašymus kartu, ji vis dėlto turėjo informuoti pareiškėjus apie savo sprendimą bendrauti tik su NVO, kaip tarpininke. Informuojant kiekvieną prašytoją apie tai, kokių veiksmų jis ketina imtis, kiekvienam pareiškėjui siunčiant standartizuotą e. laišką nebūtų reikėję pernelyg daug darbo.

17. Nors Ombudsmenui aišku, kad NVO organizavo kampaniją, Komisija negali perduoti pareigos atsakyti į individualius prašymus leisti susipažinti su dokumentais šaliai, kuri nepritaria šiam vaidmeniui. Jei Komisija mano, kad esant tokiai situacijai, kaip tokia, būtina susisiekti su viena šalimi, kad būtų lengviau nagrinėti prašymus, Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkama šalis sutinka, ir Komisija taip pat turėtų informuoti visus pareiškėjus apie šį sprendimą.

18. Dėl klausimo, ar Komisija veikė pagrįstai, kai pasiūlė susiaurinti prašymą leisti susipažinti su dokumentais, Ombudsmenas, atlikęs susipažinimą su byla ir gavęs paaiškinimą, kaip Komisija tvarko ir saugo aptariamus dokumentus, konstatuoja, kad Komisijos numatomas laikas, per kurį turėjo būti išnagrinėtas prašymas leisti susipažinti su dokumentais, buvo pagrįstas, t. y. 75,5 darbo dienos. Todėl Komisija pagrįstai bandė rasti teisingą sprendimą, kaip numatyta teisinėje sistemoje.

19. Kalbant apie pasiūlymo turinį, kuriuo siekiama susiaurinti prašymo taikymo sritį, Komisija pateikė sprendimą, kad prašymas galėtų būti išnagrinėtas per pagrįstą laikotarpį. Ombudsmenė pažymi, kad ES teismai primygtinai reikalavo, kad šio termino nebūtų galima pratęsti, kad būtų galima nagrinėti didelius prašymus [6]. Šiomis aplinkybėmis Komisija veikė pagrįstai, kai 2016

m. sausio ir vasario mėn. suteikė galimybę susipažinti su 257 suvestinėmis išlaidų ataskaitomis, susijusiomis su tuo metu pareigas ėjusiais Komisijos pirmininko, pirmininko pavaduotojų ir Komisijos narių kelionės išlaidomis.

20. Tačiau ombudsmenas sutinka, kad yra svarbus viešasis interesas turėti prieigą prie atitinkamos informacijos. Todėl Ombudsmenas tyrimo metu ketino išnagrinėti priemones, kuriomis Komisija galėtų ateityje aktyviai ir laiku pateikti tokius dokumentus. Šiomis aplinkybėmis Ombudsmenas palankiai vertina pastarojo meto įvykius, t. y. Komisijos įsipareigojimą [7] kas du mėnesius skelbti informaciją apie kiekvieno Komisijos nario kelionės išlaidas. Ombudsmenas stebi, kaip vykdomas šis įsipareigojimas, ir palankiai vertina tai, kad ši informacija dabar skelbiama reguliariai ir reguliariai. Tai labai teigiamas žingsnis siekiant didesnio skaidrumo šioje srityje ir pateisina šio tyrimo užbaigimą. Vis dėlto ombudsmenas ir toliau atidžiai stebės padėtį.

Išvada

Remdamasis tyrimu, Ombudsmenas užbaigia šią bylą pateikdamas tokią išvadą :

Atsižvelgdamas į teigiamą Komisijos įsipareigojimą reguliariai ir reguliariai kas du mėnesius skelbti informaciją apie kiekvieno Komisijos nario kelionės išlaidas, Ombudsmenas mano, kad nėra pagrindo toliau tirti šį klausimą.

Ombudsmenas giria Komisiją už šią naują aktyvią leidybos politiką.

Apie šį sprendimą bus pranešta skundo pateikėjui ir Komisijai.

Emily O'Reilly

Europos ombudsmenas

Strasbūras, 2018 11 16

[1] www.access-info.org/commissioners-expenses [Nuoroda]

[2] Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43) 6 straipsnio 3 dalis.

[3] 2014 m. spalio 2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Guido Strack prieš Komisiją*, C-127/13, ECLI:EU:C:2014:2250, 27–28 punktai.

[4] Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 7 straipsnis, pagal kurį paraiškoms turi būti tvarkomos nedelsiant ir išsiunčiamos gavimo patvirtinimo.

[5] 2010 m. gruodžio 10 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Ryanair prieš Komisiją*, T-494/08, ECLI:EU:T:2010:511, 34 punktas.

[6] Sprendimas *Guido Strack prieš Komisiją*, C-127/13, 27–28 punktai.

[7] Žr. Pirmininko Jeano-Claude'o Junckerio 2017 m. pranešimą apie Sąjungos padėtį, vėliau pateiktą 2018 m. sausio 31 d. Komisijos sprendimo C(2018) 700 final dėl Europos Komisijos narių elgesio kodekso 6 straipsnio 2 dalyje, kurį galima rasti adresu https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/code-of-conduct-for-commissioners-2018_en_0.pdf